

EWA KUMIK

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

Wydział Kompozycji, Teorii Muzyki, Dyrygentury, Rytmiki i Edukacji Muzycznej

Sprawozdanie z III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Konteksty Kształcenia Muzycznego”

Ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu „Konteksty Kształcenia Muzycznego” odbyła się w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi w dniach 10–11 kwietnia 2014 roku. Konferencja organizowana jest przez Katedrę Edukacji Muzycznej cyklicznie, co dwa lata. Była to trzecia edycja konferencji, tym razem pt. *Barier w edukacji muzycznej*, i podobnie jak poprzednie, cieszyła się dużym zainteresowaniem środowisk naukowych, nauczycielskich i studenckich. Podczas dwóch dni obrad odbyło się sześć paneli dyskusyjnych, zawierających 36 referatów naukowców i nauczycieli z różnych ośrodków artystycznych w całej Polsce. Referenci reprezentowali wyższe szkoły artystyczne i pedagogiczne, szkoły muzyczne oraz Centrum Edukacji Artystycznej, a także poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Tematyka konferencji dotyczyła problematyki związanej ze środowiskiem szkoły muzycznej, barierami psychologicznymi w edukacji muzycznej, neurodydaktyką, słuchaniem muzyki w szkole, preferencjami i gustem muzycznym młodzieży, rolą muzyki w terapii uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz w rehabilitacji, a także przedstawiono autorskie koncepcje edukacji muzycznej.

O szkole muzycznej jako istotnym środowisku edukacji muzycznej mówiła prof. dr hab. Zofia Konaszkiewicz z Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W referacie pt. *Problemy ucznia twórczego w szkole muzycznej II stopnia* prelegentka podjęła próbę odpowiedzi na pytanie, czy szkoła muzyczna sprzyja uczniowi twórczemu oraz jak wspomaga jego rozwój. Zanalizowała również specyficzne dyspozycje osobowościowe nauczyciela oraz atmosferę szkoły, a także bariery tkwiące zarówno w osobowości nauczyciela, jak i w systemie szkolnym. Profesor Uniwersytetu Łódzkiego, dr hab. Grażyna Poraj, zreferowała badania na temat profili psychologicznych i adaptacji zawodowej nauczycieli szkół muzycznych.

Szkołę muzyczną przedstawiła również dr Alicja Delecka-Bury z Akademii Sztuki w Szczecinie. W referacie pt. *Radość z muzyki? Obraz szkoły muzycznej w wypowiedziach uczniów* zwróciła uwagę na potrzebę budzenia u podopiecznych motywacji wewnętrznej i stwarzania w tym celu sytuacji kojarzących się dzieciom z przyjemnością muzykowania. Dopełnieniem tych treści było wystąpienie dr Ewy Kumik z Akademii Muzycznej w Łodzi pt. *Trudności w kształceniu muzycznym – retrospektywna ocena absolwentów szkół muzycznych*.

W wielu wystąpieniach poruszono tematykę psychologiczną. Trudności w edukacji muzycznej przedstawiali: mgr Irena Motyl z Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Słupsku (*Porażka edukacyjna w kształceniu muzycznym*), mgr Bogna Barańska z Akademii Muzycznej w Poznaniu (*Wzmoczona pobudliwość psychiczna uczniów zdolnych – potencjał czy bariera w edukacji muzycznej*), mgr Monika Welc z Zespołu Szkół Muzycznych nr 1 w Rzeszowie (*Zasoby indywidualne nauczyciela i ucznia w przewyżnianiu trudności w edukacji muzycznej*), prof. Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach dr hab. Jadwiga Uchyla-Zroski (*Rozwiązywanie problemów jako umiejętność studenta warunkująca jego rozwój muzyczny*), dr Anna Antonina Nogaj z Instytutu Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Centrum Edukacji Artystycznej (*Doświadczenie sytuacji trudnych w procesie muzycznej edukacji a poczucie kontroli młodych adeptów sztuki muzycznej*), mgr Renata Banacka-Walczak ze Społecznej Akademii Nauk w Łodzi (*Lęk społeczny i trema u uczniów szkół muzycznych oraz ich wpływ na sukcesy oraz niepowodzenia*), dr Julia Kaleńska-Rodzaj z Katedry Psychologii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (*Wyobrażenia a wykonanie: wizualizacja jako technika regulacji emocji i ukierunkowania myślenia w procesie psychologicznego przygotowania muzyka do występu*), mgr Paulina Stopińska z Uniwersytetu Łódzkiego (*Zasoby osobiste i strategie radzenia sobie ze stresem u muzyków i niemuzyków*), mgr Wojciech Napora z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (*Style radzenia sobie ze stresem i ocena poznawcza u artystów występujących publicznie*), Michaela Makulik, studentka Muzykoterapii z Akademii Muzycznej w Łodzi (*Typy umysłu a proces kształcenia młodych muzyków*), mgr Ewa Rybarczyk z Akademii Muzycznej w Łodzi (*Zaburzenia rozwoju u dzieci jako bariera kształcenia muzycznego*), Magdalena Myjak, magistrantka z Akademii Muzycznej w Łodzi (*Obraz muzyka w ocenie środowiska – wyniki badań własnych*). Bariery w edukacji wokalne analizowali artyści naukowcy z Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej w Łodzi: prof. dr hab. Ziemowit Wojtczak w wystąpieniu: *Śpiewać każdy (?) może. O barierach w edukacji wokalne* oraz dr hab. Bożena Wagner w referacie: *Pokonywanie wieloaspektowych barier w procesie kształcenia młodych adeptów wokalistyki na poziomie szkoły muzycznej II st. i wyższym*. Mgr Krzysztof Kraciński – doktorant tejże akademii – przedstawił własne refleksje na temat *Wady wzroku jako fizyczna bariera w kształceniu wokalnym*.

Zdobyte neurodydaktyki i możliwości wykorzystania tej wiedzy w edukacji muzycznej zaprezentowali prelegenci: prof. Akademii Muzycznej w Gdańsku dr hab. Alicja Kozłowska-Lewna (*Słuch absolutny – symptomem zdolności muzycznych i poznawczych?*), mgr Zdzisława Szczech z Katedry Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej w Łodzi (*Neurony lustrzane – naukowa sensacja czy szansa dla edukacji?*) oraz dr Rafał

Lawendowski i mgr Adam Sadowski z Uniwersytetu Gdańskiego (*Anatomiczne i fizjologiczne konsekwencje kształcenia muzycznego*).

Słuchanie muzyki artystycznej we współczesnej szkole jest nie lada wyzwaniem. Temat ten podjęli: dr Grażyna Darlak z Akademii Muzycznej w Katowicach (*Proszę pani, czy my musimy tego słuchać? O słuchaniu muzyki w szkole*), mgr Łukasz Szmigiel z tejże Akademii (*Obudzić świadomość, pokonać bariery – wokół zainteresowań muzycznych młodzieży*), mgr Mariusz Borkowski – doktorant Wydziału Kulturoznawstwa i Filologii ze Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie (*Edukacja muzyczna w placówkach kształcenia ogólnego a nowe formy uczestnictwa w kulturze – czyli dialog tradycyjnych wartości z nowoczesnością w kręgu powszechnego wychowania muzycznego*), mgr Magdalena Handke z Uniwersytetu Szczecińskiego (*Gust muzyczny gimnazjalistów – komunikat z badań*) oraz Jakub Neske – magistrant z Katedry Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej w Łodzi (*Percepcja muzyki a edukacja muzyczna*). Prelegenci podkreślali wagę słuchania muzyki oraz wskazywali możliwości dotarcia do współczesnej młodzieży z przekazem piękna muzyki klasycznej.

Muzykę jako wartościowe narzędzie terapeutyczne przedstawiły: dr Anna Kalarus z Akademii Muzycznej w Krakowie (*Muzyczne działania percepcyjno-zabawowo-twórcze jako forma aktywności o charakterze prewencyjnym wobec stresu szkolnego. Prezentacja wyników badań*) oraz dr Izabela Dębicka ze Świętokrzyskiego Centrum Psychoterapii i Terapii przez Sztukę, reprezentująca również Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (*Założenia programowe muzykoterapii aktywnej w rehabilitacji dzieci 6–7-letnich z rozpoznaniem mózgowego porażenia dziecięcego*).

Podczas konferencji przedstawiono również propozycje autorskich programów. Różnorodność wykorzystania zajęć muzycznych i ich wartość edukacyjną przedstawili: prof. Akademii Muzycznej w Łodzi dr hab. Elżbieta Aleksandrowicz (*Siła płynąca z muzyki. Wzmacnianie potencjału artystycznego tancerzy poprzez zadania muzyczno-ruchowe*), dr Anna Pawelec z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie (*Muzyka i ruch w kształceniu studentów pedagogiki ogólnej*), dr Dominika Lenska z Akademii Muzycznej w Katowicach (*Alternatywny model edukacji muzycznej małego dziecka według Katalin Forrai*), dr Piotr Winczewski z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, filia w Piotrkowie Trybunalskim (*Przemiany dydaktycznych i wychowawczych treści zabaw muzyczno-ruchowych na przestrzeni dziejów*), dr Stella Kaczmarek z Akademii Muzycznej w Łodzi (*JEKI [Jedem Kind ein Instrument] jako przykład przezwyciężania trudności w kształceniu muzycznym w Niemczech*), dr Marcin Wolniewski z Akademii Muzycznej w Łodzi (*Wybrane problemy pracy dyrygenta z zespołami zawodowymi*), dr Anna Pyda-Grajpel z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie (*Warunki realizacji wychowania muzycznego w ogólnokształcących szkołach podstawowych Częstochowy*).

W trakcie konferencji słuchacze obejrzeni, przygotowany przez mgr Katarzynę Kłysz z Akademii Muzycznej w Łodzi, projekt artystyczny *Laboratorium dźwięku*. Była to prezentacja audycji muzycznej w wykonaniu studentów kierunku *Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* łódzkiej akademii oraz uczniów Publicznego Gimnazjum nr 44 im. Wisławy Szymborskiej w Łodzi. Uczestnicy wysłuchali również koncertu polskiej

muzyki filmowej *Zapomniana melodia* w wykonaniu Alexandry Kędry (fortepian), Daniela Frontczaka (gitara) oraz Szymona Banasika (perkusja).

III Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Konteksty Kształcenia Muzycznego” była miejscem ciekawych dyskusji oraz spotkania teorii z praktyką, czyli naukowcy – pedagodzy i psycholodzy – z nauczycielami-praktykami. Jest to zjawisko korzystne zarówno dla akademickiego środowiska muzycznego, jak i dla szkolnej edukacji. Wszyscy mają wspólny cel – podnieść jakość kształcenia muzycznego na każdym szczeblu edukacji.

Kolejna edycja konferencji planowana jest na kwiecień 2016 roku.